

eller *Konungs skuggsjá*, ett arbete, lika utmärkt för den noggranna kännedom af den nordiska naturen, hvilken der framträder, som för den sannt poetiska fläkt, hvilken besjälardess uppfattning och teckning af densamma. Konungaspeglén, hvilken förskrifver sig från första hälften af trettonde århundradet (somliga flytta dess författande tillbaka till det tolfte århundradets sista decennium), är författad af en man, som stod på höjden af sin tids bildning och tyckes ha varit väl bevandrad i den samtida latinska literaturen¹. Ehuru, så vidt jag vet, ingen direkt förebild för hans »platoniserande» naturmyther påvisats, röja de samma förkärlek för allegorisk framställning, som så ofta möter oss i den latinska medeltidsliteraturen. De behandla hufvudsakligen vindarne, hvilka framställas såsom höfdingar², som ingå stillestånd och bryta detsamma. Redan i *Völuspá* framträda vindarne personifierade, då det såsom ett af tecknen till Ragnaröks annalkande nämnes, att alla väder blifva vreda i hogen³. De spela dock ingen framstående roll i den nordiska mythologien, sådan den nu föreligger, ehuru tvifvelsutan åtskilliga mythgestalter ursprungligen uppfattats såsom vinddemoner eller herskare öfver vädret. I *Speculum regale* förtäljes det utförligt, huru först dagen vid vårens inbrott lyfter upp östanvindens silfverglänsande ögonbryn och blida anlete; derpå blir östanvinden (ej blott själfva vinden, utan äfven himmelsstrecktet) krönt med den gyllene solen, pryder sig i all sin glädjebonad, uppmanar sina grannar på begge sidor att vara glada och lemna vintersorgerna. Framför allt sänder han skinande strålar till vestanvinden för att uppmana denne att, då aftonen inbrutit, hölja sig i en liknande skrud. Då dagen längre framskridit, är det sydostvinden, som med varma strålar sänder ett gladt bud-

¹ Se Rosenberg, *Nordboernes Aandsliv* II s. 611 ff.

² Se Kristianiaupplagan s. 10 ff., Brenners upplaga s. 15 ff.

³ *Vedr öll válynd*, strof 44.